

2025/646

28.3.2025 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2025/646 НА СЪВЕТА

от 27 март 2025 година

в подкрепа на улесняването на успешен резултат от Конференцията за преглед на страните по Договора за неразпространение на ядреното оръжие през 2026 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

- (1) На 12 декември 2003 г. Европейският съвет прие Стратегията на Европейския съюз срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (наричана по-нататък „Стратегията на ЕС срещу ОМУ от 2003 г.“), в която подкрепата за Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО) се определя като първостепенен приоритет за действие на международно равнище и се призовава за запазване на целостта и всеобщото приемане на ДНЯО, споразуменията за гаранции на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) и протоколите към ДНЯО и споразуменията за гаранции на МААЕ.
- (2) В съответствие с Глобалната стратегия за външната политика и политика на сигурност на Европейския съюз от 2016 г. и Стратегията на ЕС срещу ОМУ от 2003 г., действията на Съюза продължават да се основават на убеждението, че един многостранен подход към сигурността, включително разоръжаването и неразпространението, е най-добрият начин за поддържане на международния ред и за отстояване, прилагане и укрепване на многостранните договори и споразумения за разоръжаване и неразпространение.
- (3) В рамките на по-широкия ангажимент за поддържане, подкрепа и по-нататъшно лансиране на рамката за разоръжаване, неразпространение и контрол на оръжията, Стратегическият компас за сигурността и отбраната, приет от Съвета на 21 март 2022 г., отразява споделения ангажимент за продължаване на подкрепата за централното място на ДНЯО и подчертава необходимостта от изпълнение на всички произтичащи от него задължения, както и изпълнението на ангажиментите от предишни конференции за преглед на страните по ДНЯО, включително необходимостта от конкретен напредък към пълното прилагане на член VI от ДНЯО, като крайната цел е пълното премахване на ядрените оръжия.
- (4) Съюзът участва активно в настоящия цикъл на преглед на ДНЯО. Настоящият цикъл ще приключи с Единадесетата конференция за преглед на страните по ДНЯО, която ще се проведе в Ню Йорк през април и май 2026 г.
- (5) Съюзът счита, че ДНЯО има централно значение за режима на неразпространение на ядреното оръжие в световен мащаб, като стои в основата на постигането на разоръжаване в съответствие с член VI от него и представлява важен елемент от бъдещото развитие на процеса на използване на ядрената енергия за мирни цели. Във връзка с това Съветът прие Обща позиция 2005/329/ОВППС ⁽¹⁾, Решение 2010/212/ОВППС ⁽²⁾, заключенията относно Деветата конференция за преглед на страните по Договора за неразпространение на ядреното оръжие ⁽³⁾ и заключенията относно Десетата конференция за преглед на страните по Договора за неразпространение на ядреното оръжие ⁽⁴⁾.
- (6) Съюзът последователно се е застъпвал за по-голямо приобщаване, както и за по-нататъшно развитие на регионалния подход, възприет в предишния цикъл на преглед, в контекста на обсъжданията за по-нататъшно укрепване на процеса на преглед на ДНЯО,

⁽¹⁾ Обща позиция 2005/329/ОВППС на Съвета от 25 април 2005 г. във връзка с Конференцията за преразглеждане на страните по Договора за неразпространение на ядрени оръжия (ОВ L 106, 27.4.2005 г., стр. 32, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2005/329/oj>).

⁽²⁾ Решение 2010/212/ОВППС на Съвета от 29 март 2010 г. във връзка с позицията на Европейския съюз за Конференцията на страните по Договора за неразпространение на ядреното оръжие за преразглеждането му през 2010 г. (ОВ L 90, 10.4.2010 г., стр. 8, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/212/oj>).

⁽³⁾ Заключенията на Съвета относно Деветата конференция за преглед на страните по Договора за неразпространение на ядреното оръжие. Документ на Съвета ST 8079/15.

⁽⁴⁾ Заключенията на Съвета относно Десетата конференция за преглед на страните по Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО). Документ на Съвета ST 13243/21.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Съюзът подкрепя дейности, целящи да улеснят постигането на успешен резултат от Конференцията за преглед на Договора за неразпространение на ядреното оръжие (ДНЯО) през 2026 г. чрез насърчаване на по-голямо приобщаване и консолидиране на регионалния подход в настоящия цикъл на преглед, като същевременно се отстоява и запазва целостта на ДНЯО чрез балансиран акцент върху неговите три еднакво важни и взаимно укрепващи се стълба: разоръжаване, неразпространение и използване на ядрената енергия за мирни цели.

2. За постигането на целта, посочена в параграф 1, Съюзът подкрепя, по отношение на Конференцията за преглед през 2026 г., проект със следните дейности:

- а) организиране на максимум четири регионални срещи в Африка, Азиатско-тихоокеанския регион, Латинска Америка и Карибския басейн и Близкия изток;
- б) организиране на две съпътстващи прояви — една по време на осемдесетата сесия на Първи комитет на Общото събрание на ООН и друга по време на Конференцията за преглед на ДНЯО през 2026 г. — с цел информиране за резултатите и заключенията от горепосочените регионални срещи; както и
- в) подкрепа и осигуряване на участието в Конференцията за преглед на ДНЯО през 2026 г. чрез спонсориране на по един делегат от столицата, от възможно най-голям брой държави — страни по ДНЯО, като минималният брой е три.

Описанието на проекта се съдържа в приложението.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-нататък „върховният представител“) отговаря за изпълнението на настоящото решение.

2. Изпълнението на проекта, посочен в член 1, параграф 2, се осъществява от Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (СВР ООН).

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на проекта, посочен в член 1, параграф 2, е в размер на 988 941,12 EUR.

2. Разходите, които се финансират от сумата по параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за бюджета на Съюза.

3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на референтната сума, посочена в параграф 1. За тази цел тя сключва споразумение за финансиране със СВР ООН. В споразумението за финансиране се посочва, че СВР ООН осигурява видимост на приноса на Съюза, която съответства на неговия размер.

4. Комисията полага усилия да сключи посоченото в параграф 3 споразумение за финансиране във възможно най-кратък срок след влизането в сила на настоящото решение. Тя информира Съвета за всякакви трудности в хода на този процес, както и за датата на сключване на споразумението за финансиране.

Член 4

1. Върховният представител докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни доклади, изготвяни от UNODA. Докладите представляват основа за оценката, която трябва да бъде извършвана от Съвета.

2. Комисията докладва за финансовите аспекти на изпълнението на проекта, посочен в член 1, параграф 2.

Член 5

1. Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

2. Срокът на действие на настоящото решение изтича 18 месеца след датата на сключване на споразумението за финансиране, посочено в член 3, параграф 3. Срокът на действие обаче изтича шест месеца след влизането на настоящото решение в сила, ако в рамките на този срок не е сключено нито едно от споразуменията за финансиране.

Съставено в Брюксел на 27 март 2025 година.

За Съвета

Председател

P. HENNIG-KLOSKA

ПРИЛОЖЕНИЕ

Улесняване на успешен резултат от Конференцията за преглед на страните по Договора за неразпространение на ядреното оръжие през 2026 г.**Контекст**

Настоящите предизвикателства пред Договора за неразпространение на ядреното оръжие са добре познати и сериозни. В сегашната геостратегическа обстановка нивата на риск се повишават, включително рискът от използване на ядрени оръжия и от конфликти. Появяват се признаци за евентуална нова надпревара в ядреното въоръжаване. Геостратегическите условия подхранват факторите за разпространение на ядрени оръжия, а регионалните кризи с ядрени импликации могат да въвлечат държави с ядрени оръжия с потенциално катастрофални последици.

Ценността на ДНЯО обаче остава широко призната и зачитана и съществува споделяно разбиране за значението на укрепването на Договора и процеса на неговото преразглеждане. Успехът на Конференцията за преглед на ДНЯО през 2026 г. е реалистичен и постижим, но изисква широки консултации и оценка на приоритетите на възможно най-широк кръг държави — страни по ДНЯО, и разнообразен кръг от заинтересовани страни в държавите — страни по Договора, по-специално онези, които преди това може да не са се ангажирали в дълбочина с ДНЯО.

През петдесетгодишната си история ДНЯО доказва своята стабилност и приспособимост. Той продължава да бъде спазваното от най-голям брой държави многостранно споразумение за разоръжаване по четири основни причини:

- правно обвързващите му задължения за ядрено разоръжаване, включително по отношение на петте притежаващи ядрено оръжие държави;
- неговите проверими предпазни мерки по отношение на неразпространението, под надзора на Международната агенция за атомна енергия;
- заложеното в него задължение да спомага за ползите от ядрената наука и технология за мирни цели, включително стремежа към устойчиво развитие; и
- почти всеобщото членство в него — 191 държави са се присъединили към Договора, което означава, че неговите разпоредби са задължителни за по-голямата част от международната общност.

След безсрочното удължаване на срока на ДНЯО през 1995 г. на всеки пет години се провеждат конференции за преглед, на които се търсят начини за засилване на прилагането на Договора, включително чрез практически стъпки и план за действие за окончателно постигане на свят, свободен от ядрени оръжия. През 1995 г., 2000 г. и 2010 г. конференциите за преглед на ДНЯО приеха набор от ангажименти и задължения, които укрепиха изпълнението на Договора във всичките му три „стълба“ — разоръжаване, неразпространение и използване за мирни цели — и затвърдиха голямата договореност, заложила в основата му.

Конференциите за преглед на ДНЯО през 2015 г. и 2022 г. обаче не успяха да постигнат съгласие по заключителен документ по същество. Вследствие на това настоящият момент е преломен за ДНЯО.

Успехът на Конференцията за преглед през 2026 г. ще укрепи ролята на Договора като крайъгълен камък на режима на неразпространение на ядреното оръжие в световен мащаб, съществен фундамент на усилията за ядрено разоръжаване в съответствие с член VI и важен елемент от развитието на приложения на ядрената енергия за мирни цели. Успехът и ще бъде от решаващо значение за подчертаването и укрепването на трайната му стойност; ролята му на фактически многостранен орган за преговори по всички въпроси, свързани с ядрените оръжия; и неговите осезаеми ползи за сигурността.

За успеха на Конференцията за преглед ще е необходим балансиран подход и към трите стълба на Договора. Освен това ще е необходимо подготовката да започне много преди конференцията и ще бъде от полза да се избере председател, който разбира нюансите в позициите на всички държави — страни по Договора, и който е заслужил тяхното доверие. Редовният диалог между държавите — страни по Договора и кандидата за председател и неговото бюро относно начините за преодоляване на пречките за успех през 2026 г. е от съществено значение и беше в основата при изготвянето на окончателния заключителен документ през 2022 г., който беше договорен от всички държави с изключение на една, независимо от трудната международна обстановка.

Това може да се постигне най-добре чрез ангажиране на най-високо равнище на регионално и местно ниво, както и с експерти в Женева, Ню Йорк и Виена. Лицата, отговарящи за вземането на решения в столиците и в различните правителствени структури, имат ясен интерес от поддържането на силен ДНЯО, независимо от това дали са парламентаристи, ядрени регулатори или агенции за развитие и министерства на отбраната. От решаващо значение е разбирането на позициите на тези различни заинтересовани страни и изграждането на подкрепа сред тях.

Чрез десетия цикъл на преглед на ДНАО, предшестваш Конференцията за преглед през 2022 г., благодарение на щедрата подкрепа от страна на Европейския съюз кандидатът за председател предприе поредица от регионални консултации в Азиатско-тихоокеанския регион, Африка и Латинска Америка. Тези консултации бяха радушно приветствани от държавите от тези региони, тъй като предоставят достъп на установени в столиците експерти до председателите на Подготовителния комитет, дават възможност за диалог за държавите без ресурси за поддържане на големи делегации в Ню Йорк, Женева или Виена, както и значими поводи за обсъждане на ключови регионални приоритети. Тези консултации, като установиха двупосочен разговор между кандидата за председател и регионалните правителства, положиха основите за подкрепата на всички, с изключение на една, държави — страни по Договора за проекта на заключителния документ през 2022 г.

Във връзка с това за постигането на съдържателен и успешен резултат на Конференцията за преглед през 2026 г. ще са необходими и разнообразни и приобщаващи подходи, включително по отношение на участието на делегации от възможно най-голям брой държави — страни по Договора, по-специално от столиците, които преди това може да не са били в състояние да участват. Като се изхожда от предпоставката, че преговорите за неразпространение на ядреното оръжие и разоръжаване са по-успешни и по-трайни, когато разговорите позволяват различни мнения и гледни точки на държавите, проектът предлага програма за спонсорство.

Тази пряка полза за Конференцията за преглед може да бъде постигната чрез спонсориране на пътувания, от техните столици, на делегати, които иначе не биха могли да присъстват на конференцията. Така ще се запази връзката между участието на място в регионалните консултации до срещата на Конференцията за преглед в Ню Йорк и по този начин потенциала за по-иновативни и ефективни подходи към съществуващите предизвикателства.

1. Цел и задачи на проекта

Целта на проекта е да се подпомогне провеждането на успешна Конференция за преглед през 2026 г., която укрепва прилагането на ДНАО и по трите негови стълба. Проектът има за цел да постигне това чрез поредица от консултации в регионалните столици, които: а) ще спомогнат за повишаване на осведомеността сред заинтересованите страни в столиците по ключови въпроси, които засягат Договора, и б) ще гарантират, че ръководството на Конференцията за преглед през 2026 г. ще развие детайлно разбиране на приоритетите и опасенията на всички държави — страни по Договора. Подобен подход ще се основава на до голяма степен успешния регионален подход, предприет по време на последния цикъл на преглед, макар и с по-широк кръг от заинтересовани страни.

Основни цели:

1. Да се добие представа и разбиране за опасенията и приоритетите за цикъла на преглед на ДНАО през 2026 г. сред широк кръг заинтересовани страни във всички държави — страни по Договора, включително чрез осигуряване на приобщаване и многообразие на участието в Конференцията за преглед.
2. Повишаване на осведомеността относно пречките, но също така и потенциалните области за сближаване, основани на множеството ползи, които ДНАО предоставя, включително чрез отразяването на по-широк и разнообразен кръг от мнения, например на технически експерти от регулаторни агенции и научни факултети и лица, отговарящи за вземането на решения, например парламентаристи, като се обърне необходимото внимание на осигуряването на баланс между половете както сред експертите, така и сред участниците.
3. Изграждане на доверие между държавите и кандидата за председател, за да се развият тесните взаимоотношения, необходими за Конференцията за преглед на ДНАО през 2020 г., което ще осигури успешни резултати от нея.
4. Насърчаване на гъвкавостта и компромиса от страна на държавите в подготовката на Конференцията за преглед и търсене на идеи за това как да се постигне единомислие и как да се преодолеят разделенията.
5. Разработване на елементите за стратегия за постигане на успешен резултат по време на Конференцията за преглед през 2026 г., включително разглеждане на новаторски идеи за това как би могъл да изглежда един възможен резултат, който да гарантира засиленото прилагане на Договора.

2. Дейности

2.1. Регионални консултации

2.1.1. Цел

Целта на всяка регионална среща е да се подобри разбирането за настоящото положение, да се обсъдят възможностите за сътрудничество, да се разработят решения и да се изградят връзки, които да улеснят успешното приключване на Конференцията за преглед на ДНАО през 2026 г.

2.1.2. Теми

Регионалните срещи в Азиатско-Тихоокеанския регион, Африка, Латинска Америка и Карибския басейн ще обхващат и трите стълба на ДНЯО и ще разглеждат основните въпроси, засягащи ДНЯО и неговите държави — страни по Договора, въз основа на обсъжданията на заседанията на Подготовителния комитет по ДНЯО и разгледани през призмата на регионалните приоритети и опасения. Въпросите включват, но не се ограничават до: изпълнение на ангажиментите, поети при предишни цикли на преглед; преодоляване на разделенията за начините за постигане и поддържане на свят, свободен от ядрени оръжия; укрепване на режима за неразпространение; достъп до ползите от употребата на ядрените технологии за мирни цели, включително за постигането на целите за устойчиво развитие; и укрепване на процеса на преглед на ДНЯО.

Регионалната среща в Близкия изток на държавите — страни по ДНЯО, ще обхване и трите стълба на ДНЯО. Освен това тя ще обърне внимание на изпълнението на резолюцията на ДНЯО от 1995 г. относно създаването в Близкия изток на зона, свободна от ядрени оръжия и всякакви други оръжия за масово унищожение. Неотдавнашните събития, сред които последният развой на ситуацията в региона или предстоящата Конференцията с мандат от Общото събрание относно създаването в Близкия изток на зона, свободна от ядрени оръжия и други оръжия за масово унищожение, както и предизвикателствата, които този въпрос би могъл да породи по отношение на успешния резултат през 2026 г., оправдават подобен подход.

2.1.3. Формат

Регионалните срещи ще се осъществяват главно чрез интерактивни консултации. На всяка регионална среща ще бъде дадена възможност на кандидата за председател да представи актуалното състояние на цикъла на преглед. След това на държавите ще бъдат зададени редица въпроси с цел стимулиране на интерактивна ангажираност в стил „въпроси и отговори“.

На заседанията ще се използват и разисквания по групи от регионални експерти за насърчаването на дискусии и идеи.

Същият формат ще се използва за допълнителни срещи със заинтересовани страни от неправителствения сектор.

Целта е сред участниците да намерят място както експертите, така и лицата, вземащи решения.

2.1.4. Място на провеждане

Регионалните срещи са предназначени да подпомагат взаимодействието с правителствата от определени региони в подготовката за Конференцията за преглед през 2026 г. Предлага се следните четири регионални срещи:

Държави от региони/подрегиони:	Предложено място:
Африка (2025 г.)	Адис Абеба
Латинска Америка/Карибите (2026 г.)	Мексико сити
Азиатско-тихоокеански регион (2025 г.)	Банкок
Близък изток (2026 г.)	Аман

2.1.5. График

Четири регионални срещи ще се проведат в рамките на десет месеца между юни 2025 г. и март 2026 г. Точният график и последователността (т.е. редът на обхванатите региони) на регионалните срещи ще се определят от изпълнителната агенция след консултации с кандидата за председател на Конференцията за преглед и ЕС, като се взема предвид графикът на ООН за разоръжаване. Всяка регионална среща ще продължава до два дни.

2.1.6. Отговорности на изпълнителната агенция

Подготовка по същество:

В консултация с кандидата за председател на Конференцията за преглед на ДНЯО през 2026 г. изпълнителната агенция ще разработи съдържанието на регионалните срещи и ще определи програмата и лекторите/експертите.

Логистика и подкрепа за срещата:

Изпълнителната агенция заедно с регионалните държави домакини ще осъществява логистичната организация (резервиране на зали, организиране на кетъринг, аудио-визуално оборудване, услуги по организиране на пътуването за участниците и експертите и т.н.) за регионалните срещи.

2.2. Спонсорство

2.2.1. Цел

Подкрепа и осигуряване на участието, чрез спонсориране на по едно лице от делегация, от възможно най-голям брой държави — страни по Договора, и от най-малко три от тях, в Конференцията за преглед на ДНЯО през 2026 г., включително чрез осигуряване на участието на делегати от столици, които традиционно не са били в състояние да направят това.

2.2.2. Подход/критерии

Спонсорираните делегати ще бъдат избрани измежду най-слабо развитите държави (НСРД), държавите, получаващи официална помощ за развитие (ОПР) (въз основа на списъка на Комитета за подпомагане на развитието на държавите, участващи в ОПР) или развиващите се малки островни държави. Допълнителни критерии за програмата за спонсорство ще бъдат справедливото регионално представителство и равнопоставеността между половете.

2.2.3. Отговорности на изпълнителната агенция

Изпълнителната агенция ще осигури необходимите средства за пътни разноски и дневните надбавки за престой за избрани делегати, които ще присъстват.

2.3. Две съпътстващи прояви

2.3.1. Цел

Предвижда се една съпътстваща проява да се проведе по време на Първия комитет на 80-ата сесия на Общото събрание на ООН, а втора такава ще се проведе успоредно със самата Конференция за преглед през 2026 г.

2.3.2. Темы

Предвижда се първата съпътстваща проява по време на Първия комитет на 80-ата сесия на Общото събрание на ООН да бъде посветена на представянето и прегледа на състоянието на двете регионални консултации, които дотогава вече ще са се провели. Това ще включва брифинг от кандидата за председател относно работата, предприета до този момент, включително предварителните резултати. Втората съпътстваща проява, която ще се проведе по време на самата Конференция за преглед, ще бъде посветена на предоставянето на окончателните резултати и заключения. За да се увеличи значението на констатациите, тази съпътстваща проява следва да се проведе в началото на Конференцията за преглед, в идеалния случай през първата седмица от нея.

2.3.3. Формат

Кандидатът за председател ще информира държавите — страни по Договора, за развитието и констатациите, като ще очертае предизвикателствата и възможностите. Събитието ще включва интерактивни сесии с въпроси и отговори между кандидата за председател и участниците, сред които ще се включат делегати от държавите — страни по Договора, както и представители на гражданското общество.

2.3.4. Място на провеждане

Седалището на ООН (Ню Йорк)

2.3.5. Отговорности на изпълнителната агенция

Подготовка по същество:

В консултация с кандидата за председател изпълнителната агенция ще разработи съдържанието на съпътстващите прояви, както и ще определи програмата и изказващите се/експертите.

Логистика и конферентни услуги:

Изпълнителната агенция ще осигури логистичната организация (резервации на места, организиране на кетъринг, аудио-визуално оборудване).

3. Видимост на ЕС

Изпълнителната агенция взема всички необходими мерки за огласяването на факта, че този проект е финансиран от Европейския Съюз. Подкрепата от страна на Съюза ще бъде подчертана в публични и закрити презентации и брифинги на кандидата за председател. На подкрепата ще бъде отдадено признание и в покани и други писмени материали, които се разпространяват сред участниците в различните прояви. Изпълнителната агенция ще гарантира, че Съюзът ще бъде представен във всички прояви, подкрепени в рамките на настоящия проект.

4. Изпълнителна агенция

Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (отдел за оръжия за масово унищожение).

5. Кадрово обезпечаване — Персонал на проекта: Консултант на ниво В/С и административно съдействие от консултант на непълно работно време на ниво Г-5

С оглед на ограничения капацитет на персонала в рамките на отдела на Службата на ООН по въпросите на разоръжаването (UNODA), отговарящ за оръжията за масово унищожение, се предвижда, че ще се изисква съдействието на консултант на ниво В/С (равностойно на член на персонала Р3) и на консултант на непълно работно време на ниво Г-5, който да осъществява наблюдението на съществените и административните/организационните аспекти на проекта. В тях ще се включва съставянето на дневния ред и необходимите материали за регионалните заседания, определяне и последващо събиране на мненията на участниците, изготвяне на резюмета на заседанията и предоставяне на информация за окончателния доклад. Освен това поддържащ персонал ще отговаря за логистичната организация, включително резервацията на място и организацията на пътуването на участниците и експертите.

Въпросните членове на персонала ще докладват на началника на отдела за оръжия за масово унищожение.